

## KRAJE ČR

Sada obsahuje zápisy k jednotlivým krajům a pracovní listy k procvičení učiva.

Každý zápis obsahuje mapku ČR rozdělenou na jednotlivé kraje. Děti mají za úkol si daný kraj v mapce vyznačit. Kromě stručné charakteristiky kraje jsou zde pamětihodnosti a příroda kraje, některá města se stručnou charakteristikou. Pro zpestření výuky jsem přidala NEJ... České republiky v daném kraji, slavné rodáky a filmy nebo pohádky, které zde byly natočeny.

Pracovní listy jsou určeny k procvičení učiva, vyhledávání informací v zápisech a mapě, většinou jsou tvořeny pro dva kraje.

## Praha

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_01

Použité obrázky byly čerpány z těchto zdrojů:

<http://www.prague.net/gallery/astronomical-clock/pic0.php>

<http://www.zemepis.com/smkraje.php>

kliparty z programu Zoner Callisto 5

## PRAHA

- naše hlavní město, které má více než 1 milion obyvatel, vznikla před více než 5 000 lety jako sídlo knížat a králů

*Nejstarší městské části: Hradčany, Malá Strana, Staré Město*

*Turisticky významná místa: Pražský hrad, ulice Malé Strany, Karlův most, Kampa, Petřínská rozhledna, Národní divadlo, Vyšehrad, Národní muzeum, Václavské náměstí, Staroměstské náměstí s orlojem, Židovský hřbitov a synagogy*

*Pražská nej:* Pražský hrad – nejrozsáhlejší hrad a nejnavštěvovanější památka ČR

Karlův most – nejnavštěvovanější most ČR

Staroměstský orloj – nejslavnější

Židovský hřbitov – nejstarší v ČR

Pražské jezulátko – nejbohatší socha

Karlovo náměstí – největší náměstí v ČR

Karlova Univerzita – nejstarší vysoká škola v ČR

Botanická zahrada v Troji – největší v ČR

Vysílač Praha – Žižkov – nejvyšší věž ČR

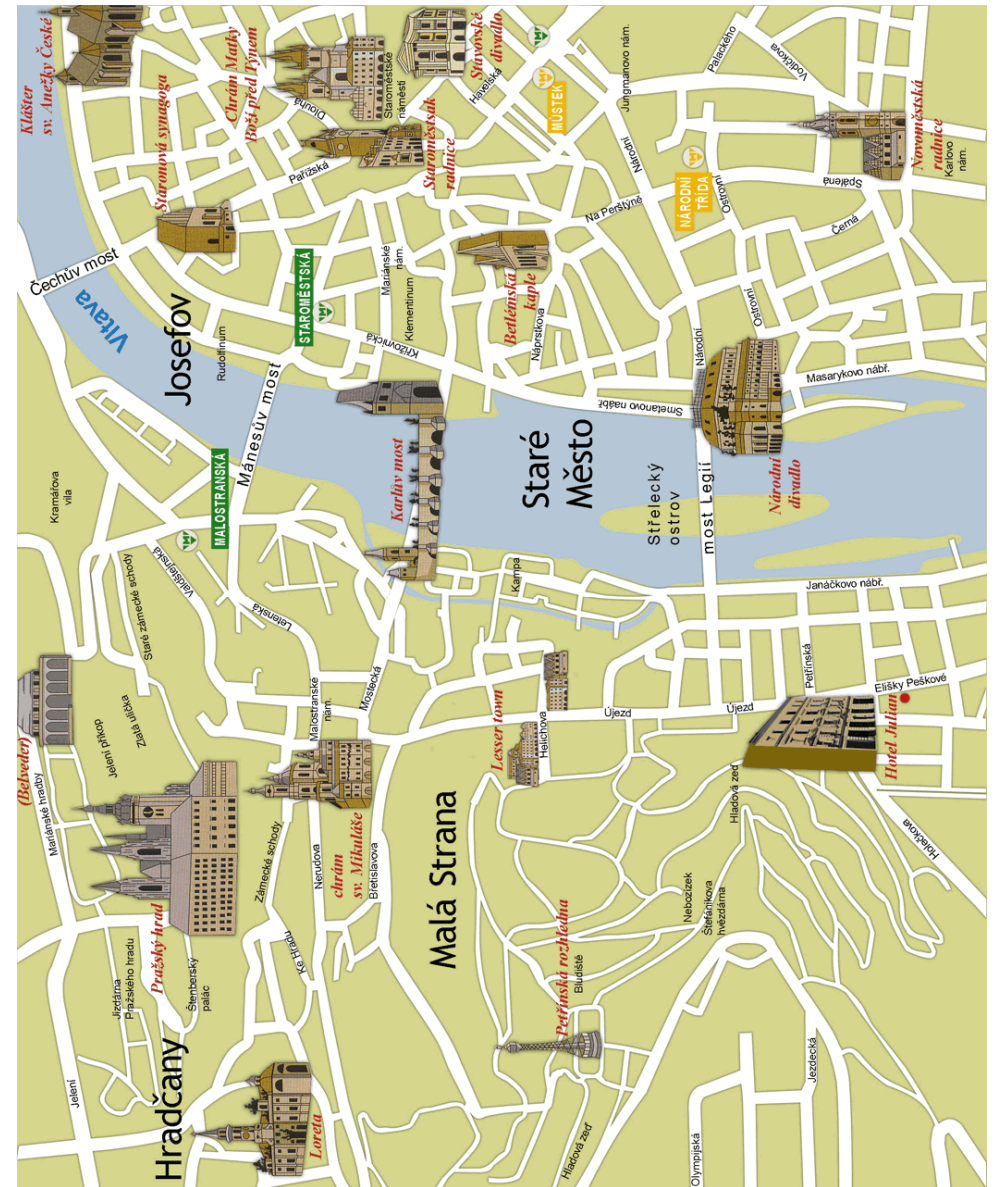
*Rodiště:*

Z českých **knížat a králů** se s určitostí v Praze narodili Václav I., Václav II. a Václav III., z **prezidentů** Václav Havel

**Spisovatelé a básníci:** Karel Hynek Mácha, Jan Neruda, Karolína Světlá, Jaroslav Foglar, Jaroslav Hašek, Jaroslav Seifert (nositel Nobelovy ceny)

**Umělci:** Josef Mánes (malíř), Ema Destinnová (operní pěvkyně), Jan Werich (herec), Karel Hašler (písničkář), Jaroslav Ježek (skladatel)

**Vědci:** Jaroslav Heyrovský (chemik, nositel Nobelovy ceny), Jan Jánský (lékař, objevil krevní skupiny)





INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

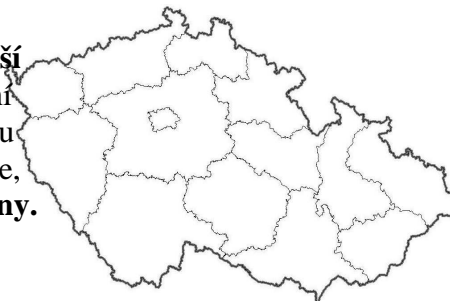
## Středočeský kraj

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_02

### Středočeský kraj

leží uprostřed Čech, patří mezi **největší kraje ČR**. Kraj zcela obklopuje hlavní město Prahu, severovýchodní polovinu tvoří **rovinaté nížiny** kolem řeky Labe, jihozápad kraje má charakter **vrchoviny**.



#### Příroda a pamětihodnosti:

Brdy, CHKO: Křivoklátsko (biosférická rezervace UNESCO), Český kras, Kokořínsko. Přehrady na řece Vltavě: Orlík, Kamýk, Slapy. Hrady a zámky: Karlštejn, Konopiště, Kokořín, Křivoklát, Nelahozeves

#### Města:

Poděbrady	lázeňské město na Labi, léčí se zde choroby srdce
Mělník	soutok Labe s Vltavou
Kladno	ocelové město
Mladá Boleslav	automobilka Škoda
Kutná Hora	chrám sv.Barbory – památka UNESCO
Lány	letní sídlo prezidenta
Příbram	středověké hornické město, těžba stříbra
Beroun	svůj domov zde našli Méd'ové z večerníčku

#### Nej ČR v tomto kraji:

Nejvíce bílých jelenů	Žehušická obora
Nejvíce kostí v kostnici	Kutná Hora
Největší keltské oppidum	Závist
Nejstarší kostel	kostel sv. Petra a Pavla v Budči
Nejhlubší důl	Příbram

#### Slavní rodáci:

Josef Lada	malíř pro děti se narodil v Hrusicích
Josef Suk	světoznámý houslista, narodil se v Křečovicích
Josef Kajetán Tyl	divadelník, spisovatel pochází z Kutné Hory
Adina Mandlová	meziválečná filmová herečka pochází z Ml.Boleslavy
Antonín Dvořák	hudební skladatel přišel na svět v Nelahozevsi

Natáčeli se zde mimo jiné: Ať žijí duchové! (hrad Krakovec), Arabela (hrad Český Šternberk)



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

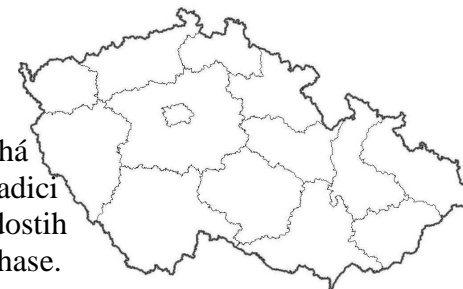
## Pardubický kraj

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_03

### Pardubický kraj

Reliéf kraje se zvedá z úrodné nížiny Polabí až k Orlickým horám. Kraj je známý chovem koní, jehož historie sahá do první poloviny 16. stol. Stoletou tradicí má v Pardubicích nejstarší a nejtěžší dostih kontinentu Velká pardubická steeplechase.



#### Příroda a pamětihodnosti:

Orlické hory, Králický Sněžník (evropské rozvodí), vodní nádrž Seč, řeky: Labe, Chrudimka, Orlice

#### Města:

Pardubice	krajské město, perník, Velká pardubická steeplechase
Chvaletice	začátek splavnosti Labe
Ústí nad Orlicí	díky textilní výrobě měl přezdívku „východočeský Manchester“
Litomyšl	historický střed – památka UNESCO, rodák Bedřich Smetana
Česká Třebová	významný železniční uzel
Hlinsko	výroba elektrospotřebičů zn. ETA

#### Nej ČR v tomto kraji:

Nejstarší hřebčín	Kladruby nad Labem
Největší systém opevnění	síť bunkru na hranici (společně s dalšími kraji)

#### Slavní rodáci:

Emil Holub	cestovatel	Holice
Josef Ressel	vynálezce lodního šroubu	Chrudim
Bedřich Smetana	skladatel	Litomyšl
Jan Kašpar	1. český aviatik	Pardubice
František Filipovský	herec	Přelouč
Bratřenci Veverkové	ruchadlo	Rybitví
Oskar Schindler	film „Schindlerův seznam“	Svitavy
Prokop Diviš	hromosvod	Žamberk

V krajském městě se natáčel známý český film Dívka na koštěti.



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

## Královéhradecký kraj

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_04

## Královéhradecký kraj

Leží na severovýchodně ČR u hranice s Polskem. Sousedí s ním kraje Liberecký, Pardubický a Středočeský. V jeho příhraniční oblasti se zvedají hřbety Orlických hor a Krkonoš-hora Sněžka je nejvyšším vrcholem ČR. Směrem k jihozápadu se krajina postupně snižuje do Polabské nížiny.

### Příroda a pamětihodnosti:

Krkonoše, Broumovský výběžek, Orlické hory, Babiččino údolí, Prachovské skály

### Města:

Hradec Králové krajské město, univerzita, výroba klavíru zn.Petrof  
Trutnov vstupní brána do Krkonoš, výroba kožené a kožešinové konfekce zn.Kara  
Jičín východní brána Českého ráje - Prachovské skály, „slavný rodák“ Rumcajs  
Rychnov nad Kněžnou výroba klíčů a zámků zn.FAB  
Náchod textilní průmysl, minerálka IDA  
Dvůr Králové zoo se safari

### Nej ČR v tomto kraji:

Nejvyšší hora-Sněžka (1602m.n.m.)  
Nejvyšší vodopád-Pančavský vodopád (140 m)  
Nejvyšší skalní město-Adršpach  
Nejvyšší pevnost-Josefov  
Nejvyšší systém opevnění-bunkry podél státních hranic  
Nejvyšší dřevěný kostel v Broumově  
Nejznámější betlém-Třebechovice pod Orebem

### Slavní rodáci:

Spisovatelé: Karel Čapek – Dášenska – Malé Svatoňovice  
K. J. Erben – Kytice – Miletín  
Alois Jirásek – Staré pověsti české - Hronov  
Karel Poláček – Bylo nás pět – Rychnov nad Kněžnou  
Eduard Štorch – Lovci mamutů – Ostroměň  
Herec – Zdeněk Řehoř – hajný z Krkonošských pohádek - Jičín

V Krkonoších se natáčeli filmy „Jak dostat tatínka do polepšovny“ a „S tebou mě baví svět“, v Českém ráji pak film „ Jak vytrhnout velrybě stoličku“.



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

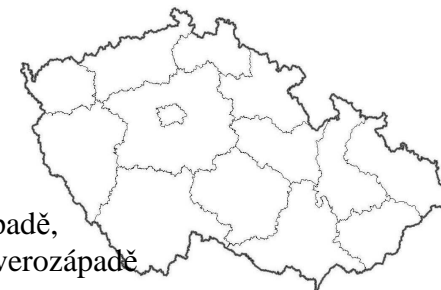
## Liberecký kraj

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_05

## Liberecký kraj

leží na samém severu Čech.  
Sídlem a zároveň největším městem kraje je Liberec. Kraj sousedí s Královohradeckým kr. na východě, Středočeským na jihu, Ústeckým na západě, Německou spolkovou republikou na severozápadě a s Polskem na severovýchodě.



### Příroda a pamětihodnosti:

Jizerské hory, Lužické hory, Ještěd, Máchovo jezero.

### Města:

Liberec	krajské město, Ještěd
Semily	výroba dřevěných hraček
Harrachov	středisko zimních sportů v Krkonoších
Česká Lípa	dříve se zde těžil uran
Jablonec nad Nisou	bižuterie, korálky, užitkové sklo
Turnov	česky granát, západní brána Českého ráje

### Nej ČR v tomto kraji:

Nejstrmější železniční trať – Kořenovská zubačka  
Nejrozsáhlejší ves – Ralsko  
Nejvíce rozhledu – Jizerské hory  
Nejprapodivnější restaurace- Obří Sud v lázních Libverda

### Slavní rodáci:

Ferdinand Porsche – automobilový konstruktér (značky Porsche a VolksWagen) se narodil kousek od Liberce, do roku 1935 občan ČSR  
Vlasta Burian – herec, Král komiků - Liberec

V kraji se natáčela část filmové pohádky „Pyšná princezna“ a to na Panské skále nedaleko Kamenického Šenova.





INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

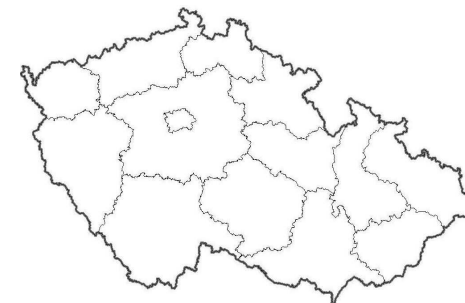
## Ústecký kraj

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_06

## Ústecký kraj

Je charakteristický výrazně odlišnými oblastmi – Mostecká pánev a těžký průmysl, zemědělská oblast Litoměřicka a Loun, skalnatá oblast Děčínska.



### Příroda a pamětihodnosti:

Krušné hory, České Středohoří, hora Říp, NP České Švýcarsko, řeky Labe a Ohře, vodní nádrž Nechanice, zámky Klášterec nad Ohří a Duchcov (poslední útočiště G. Casanovy)

### Města:

Ústí nad Labem	krajské město, tradice chemické výroby
Most	těžba hnědého uhlí
Teplice	lázeňské město, teplé prameny využívané již před 2000 let
Louny	centrum chmelařství
Litoměřice	starobylé město, zahrada Čech
Děčín	důležitý říční přístav i železniční uzel
Terezín	pevnostní město z 18.stol., židovské ghetto za 2.sv.v.
Varnsdorf	výroba punčochového zboží

### Nej ČR v tomto kraji:

Nejpamátnější hora	Říp
Největřnější hora	Milešovka
Nejnižší bod	Labe v Hřensku
Nejsevernější sídlo	Severní
Největší skalní most	Pravčická brána
Nejšikmější věž	kostel nanebevzetí panny Marie v Ústí n.L.
Největší přesun památky –	mostecký kostel
Nejstarší sklárna	Horní Chřibská

### Slavní rodáci:

Přemysl Oráč - „zakladatel“ rodu Přemyslovců	Stadice
Josef Hora - básník	Dobříň
František Fajtl - čs. Letec u RAF (2.sv.v.)	Donín
Tadeáš Haenke - cestovatel, objevil leknín Viktorii královskou	Chřibská

Byli zde natočeny filmy: Marečku, podejte mi pero! (Roudnice nad L.), Starci na chmelu (Lounky), Páni kluci (Levín a Litoměřice).



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

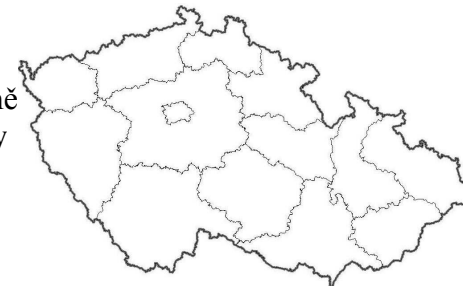
## Karlovarský kraj

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_07

## Karlovarský kraj

je především lázeňským krajem, kromě léčivých pramenů ho proslavily i vody minerální (Mattoni), dále světoznámé české sklo a porcelán.



### Příroda a pamětihodnosti:

Krušné hory, Doupovské hory, Slavkovský les, Ašský výběžek, řeka Ohře, národní přírodní rezervace Soos (bahenní sopky), Kamencové jezero (zatopený důl, rekreace), hrad Loket

### Města:

Karlovy Vary	známé lázeň. město, nejtepl. pramen Vřídlo (73°C)
Cheb	seskupení středověkých domů „Špalíček“
Aš	nejzápadnější město, v křížovkách město na dvě písmena
Františkovy Lázně	léčba ženských chorob
Mariánské Lázně	léčba vysokého krevního tlaku, „zpívající“ fontána
Chomutov	růžový porcelán

### Nej ČR v tomto kraji:

Nejzápadnější sídlo	Újezd v Ašském výběžku
Nejvýše položená obec	Boží Dar
Nejstarší radioaktivní lázně	Jáchymov
Nejmladší sopka	Komorní hůrka

### Slavní rodáci:

Emil Škoda – průmyslník - Cheb

V krajském městě se natáčel známý český film Vrchní, prchni!





evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

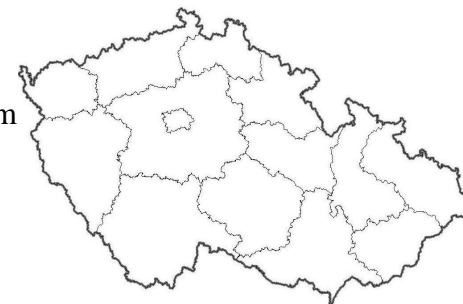
## Plzeňský kraj

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_08

## Plzeňský kraj

Leží na jihozápadě Čech, rozlohou je 3. největším krajem republiky, centrem kraje je město Plzeň, které je proslulé pivovarnictvím.



### Příroda a pamětihodnosti:

Český les, Šumava, řeky Mže, Radbůza, Úhlava, Úslava = Berounka, zřícenina hradu Rabí, Velhartice, Černé a Čertovo jezero

### Města:

Plzeň Škodovy závody, světoznámá značka pivovaru Prazdroj, rodné město Spejbla a Hurvínka  
Stříbro ve středověku se zde těžilo stříbro, odtud název města  
Sušice donedávna výroba sirek SOLO Sušice  
Domažlice příhraniční město, centrum historického Chodska

### Nej ČR v tomto kraji:

Největší rašeliniště	Modravské slatě
Největší jezero	Černé jezero
Největší zřícenina hradu	Rabí
Největší synagoga	Velká synagoga v Plzni
Nejdelší železniční tunel	na Šumavě pod horou Špičák
Nejmenší město (i v Evropě)	Rabštejn nad Střelou (20 obyvatel)
Nejkurioznější hranice	nádraží v Železné Rudě

### Slavní rodáci:

Zbiroh	Josef Václav Sládek – básník
Plzeň	Josef Skupa – loutkoherec (Hurvínek), Jiří Trnka – výtvarník, Karel Gott – zpěvák
Plánice	František Křižík – vynálezce
Kožlany	Eduard Beneš - prezident

Natáčeli se zde mimo jiné: Tři oříšky pro Popelku, trilogie Pod jezevčí skálou, Na pytlácké stezce, Za trnkovým keřem (dědova chalupa v Srní)



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

## Jihočeský kraj

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_09

## Jihočeský kraj

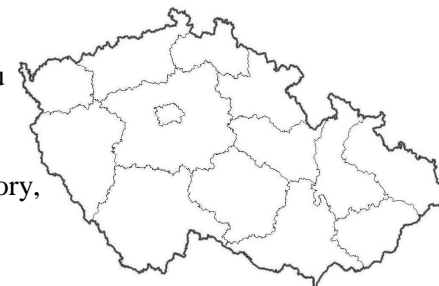
Kraj rybníků a hlubokých šumavských luhů

### Příroda a pamětihodnosti:

Šumava, Třeboňská pánev, Novohradské hory,  
zámek Hluboká nad Vltavou

### Města:

České Budějovice	správní a kulturní metropole kraje
Tábor	město husitů
Písek	starobylé městečko s nejstarším mostem
Strakonice	dudácké festivaly
Prachatic	potravinářský podnik Madeta (mléčné výrobky)
Český Krumlov	městská památková rezervace (UNESCO)
Třeboň	lázeňské město ležící mezi rybníky Svět a Rožmberk, nedaleko Schwarzenberská hrobka



### Nej ČR v tomto kraji:

Nejjižnější sídlo	Studánky
Nejstarší chráněné území	Žofínský prales
Nejdelší řeka	Vltava
Nejstarší most	Písek
Největší kašna	České Budějovice
Nejstarší rozhledna	Klet'
Největší rybník	Rožmberk
Nejznámější obchodní stezka	Zlatá stezka
Nejstarší železnice	České Budějovice – Linec
Nejvýše položená žel. stanice	Kubova Huť
Nejdelší vodní sídlo	Schwarzenberský kanál (32km)
Nejstarší přehrada	Jordán v Táboře
Největší vodní plocha	Lipno

### Slavní rodáci:

Jan Hus	kněz	Husinec
Jan Žižka	vojevůdce	Trocnov
Mikoláš Aleš	malíř	Mirotice
Emil Hácha	prezident	Trhové Sviny

Na zámku Hluboká se natáčela „Pyšná princezna“ (půlnoční království), pohádka „Šíleně smutná princezna se natáčel na zámku Blatná.



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

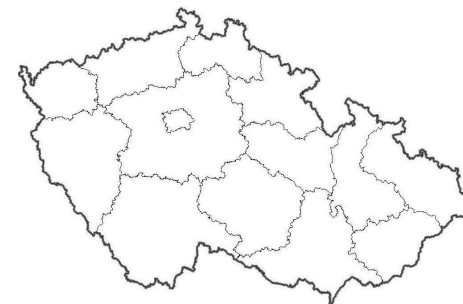
## Kraj Vysočina

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_10

## Kraj Vysočina

Název kraje Vysočina souvisí se skutečností, že se tento správní celek rozkládá na podstatné části Českomoravské vrchoviny. Rodný kraj Jana Karafiáta (Broučci).



### Příroda a pamětihodnosti:

Českomoravská vrchovina, kostel Zelená Hora, hrad Pernštejn, vodní nádrž Velké Dářko.

### Města:

Jihlava	krajské město, ve středověku patřilo k nejbohatším městům Čech
Pelhřimov	město rekordů a kuriozit
Havlíčkův Brod	na zdejšímu gymnáziu studoval i K.H.Borovský
Žďár nad Sázavou	poutní kostel Zelená Hora (UNESCO)
Telč	městská památková rezervace a zámek (UNESCO)
Třebíč	židovské město a bazilika sv.Prokopa (UNESCO)

### Nej ČR v tomto kraji:

Nejvyšší most	Vysočina-56m-Velké Meziříčí
Nejvíce rekordů	Pelhřimov
Nejstarší strom	lípa v Kamenici nad Lípou (600-800 let)

### Slavní rodáci:

K.H. Borovský – novinář a buditel – Havlíčková Borová  
Aleš Hrdlička – antropolog – Humpolec  
Jan Karafiát – evangelický farář – napsal knihu „Broučci“- Jimramov  
Gustav Mahler – světoznámý skladatel – Humpolec  
Ludvík Svoboda – armádní generál a prezident - Hroznatín

Natáčeli se zde mimo jiné: seriál Návštěvníci (Pelhřimov), Pyšná princezna (zámek v Telči – sídlo krále Miroslava), ve Žďárských vrších pohádka „Obušku z pytle ven!“.



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

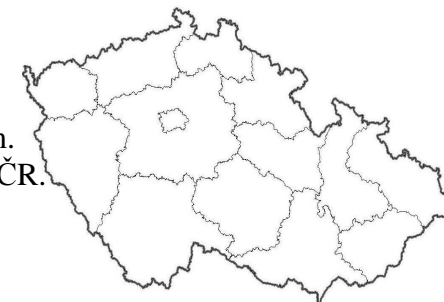
## Jihomoravský kraj

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_11

### Jihomoravský kraj

se rozkládá v jihovýchodní části ČR při hranicích s Rakouskem a Slovenskem. Centrem kraje je Brno, 2. největší město ČR. Kraj proslavili: víno, Věstonická Venuše, krápníkové jeskyně a lidové písničky.



#### Příroda a pamětihodnosti:

Moravský kras – propast Macocha, NP Podýjí, Pálava, Valticko – Lednický areál, zámek Vranov nad Dýjí, Lednice, vodní nádrž: Nové Mlýny, Vranovská přehrada

#### Města:

Brno	sídlí zde ústavní soud, město veletrhů, vila Tugendhat (unesco)
Znojmo	město proslavily okurky a dobré víno
Břeclav	důležitá evropská železniční křižovatka (Berlín-Budapešť, Varšava-Vídeň)
Mikulov	malebné vinařské město ležící na trase Brno - Vídeň
Vyškov	vysoká škola vojenská a 1. dinopark v ČR

#### Nej ČR v tomto kraji:

Největší park	Lednicko – Valtický areál (památko UNESCO)
Největší jeskynný dóm	Kateřinská jeskyně
Nejstarší chráněná technická památka	Stará Huť u Adamova
Nejrozlehlejší podzemí	Znojmo
Nejkurioznější stavba	Minaret v Lednici

#### Slavní rodáci:

Hodonín	T.G. Masaryk - 1.čs prezident
Ivančice	Alfons Mucha – malíř, Vladimír Menšík – herec
Brno	herci: Hugo Haas, Nataša Gollová, Ladislav Pešek fyzik Ernst Mach, po němž je nazvaná jednotka nadzvukové rychlosti



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

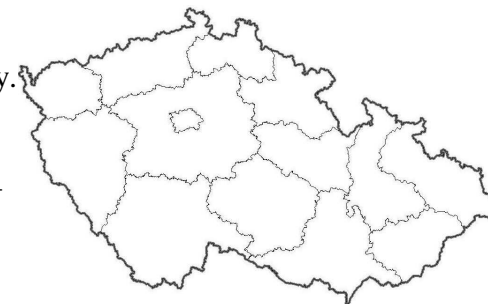
## Zlínský kraj

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_12

## Zlínský kraj

leží ve východní části České republiky. Hraničí se Slovenskem. Prolínání tří etnografických a geografických oblastí – Valašska, Hané a Slovácka – je příčinou neobyčejné přírodní a kulturní rozmanitosti kraje.



### Příroda a pamětihodnosti:

Bílé Karpaty, Vsetínské vrchy, řeky Morava a Bečva, hrad Buchlov, zámek Buchlovice, přehrada Bystřička, poutní místo klášter Velehrad

### Města:

Zlín město obuvi, festival dětských filmů  
Uherské Hradiště v okolí se nacházelo sídlo Velkomoravské říše  
Luhačovice největší moravské lázně  
Vsetín centrum Valašska  
Kroměříž historické město,  
zámek a zahrady jsou památkou UNESCO  
Rožnov pod Radhoštěm světoznámý skanzen

### Nej ČR v tomto kraji:

Nejcennější obraz Kroměříž  
Nejdelší kolonáda Kroměříž  
Největší skanzen Rožnov pod Radhoštěm

### Slavní rodáci

Tomáš Baťa – zakladatel světoznámé obuvnické firmy – Zlín  
Tomáš Dvořák – desetibojař - Zlín  
J.A. Komenský – učitel národů – Nivnice  
Karel Kryl – písničkář – Kroměříž  
Leona Machálková – zpěvačka - Zlín



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

## Olomoucký kraj

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_13

## Olomoucký kraj

je regionem oplývajícími tradicemi a bohatou historií, kterou dokládají stovky krásných a významných architektonických památek. Je také oblastí, kde lze spatřit pestrou a malebnou přírodu.

Příroda a pamětihodnosti:

CHKO: Jeseníky a Litovelské Pomoraví. 5 jeskyní: Javoříčské, Mladečské, Zbrašovské aragonitové, Na Špičáku, Na Pomezí. Oderské vrchy, řeka Morava, hrady Bouzov, Šternberk, Helfštýn

Města:

Olomouc	krajské město, velmi starobylé město, univerzita Palackého, výstavy květin Flóra, Svatý kopeček
Přerov	důležitý železniční uzel, výroba optiky Meopta
Prostějov	textilní výroba, výroba oděvů OP Prostějov
Šumperk	brána Jeseníků
Jeseník	středisko lázeňství a turistiky v Jeseníkách

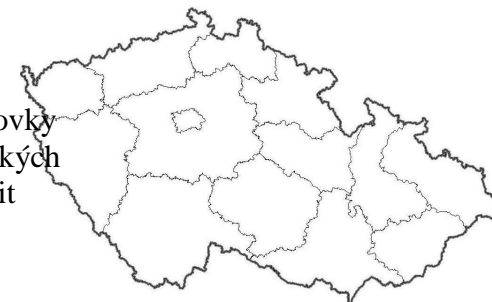
Nej ČR v tomto kraji:

Nejhlubší propast	Hranická
2. největší zřícenina	Helfštýn
Nejstarší papírna	Velké Losiny
Nejvýše položená vodní nádrž	Dlouhé Stráně

Slavní rodáci

Jeseník	Vincenc Priessnitz – zakladatel vodoléčby
Lipník n.Bečvou	Fr. Venclovský – 1. Čech, který přeplaval kanál La Manche
Prostějov	Jiří Wolker – básník Otto Wichterle – chemik- vynalezl kontaktní čočky

Na hradu Bouzov se natáčela známá pohádka „O princezně Jasněnce a létajícím ševci“.







evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

## Moravskoslezský kraj

(zápis)

VY\_32\_Inovace\_14

## Moravskoslezský kraj

Je regionem na pomezí Moravy a Slezska. Pohořím s nejvyšší horou Pradědem (1 492 m) je Hrubý Jeseník na západní hranici kraje.

Na jihovýchodě se nacházejí Moravskoslezské Beskydy. Nejvyšší je Lysá hora (1 323 m), známý je také Radhošť (1 129 m).

### Příroda a pamětihodnosti:

Jeseníky, Moravskoslezské Beskydy, řeky: Odra, Opava, Ostravice, Olše, vodní nádrže: Slezská Harta, Kružberk, Šance, Morávka, Žermanice a Těrlicko, hrady a zámky: Hukvaldy, Hradec nad Moravicí, Štramberk, Štramberkská Trúba,

### Nej ČR v tomto kraji:

Největší chráněné území	CHKO Beskydy
Největší bludný balvan	Ostrava – Kunčice
Nejstarší muzeum	Opava
Nejmohutnější větrný mlýn	Litultovice na Opavsku
Nejvýchodnější sídlo	Bukovec – Hřčava
Světové prvenství v užití uhlí	Landek

### Města:

Ostrava	krajské město, kdysi „černé srdce“ republiky
Opava	historické centrum Slezska
Krnov	výroba varhan, rozhledna na Cvilíně
Karlova Studánka	lázeňské městečko pod Pradědem
Kopřivnice	slavná TATRAPLAN objela celý svět
Třinec	ocelářské město
Karviná	hornické město, nedaleko jodobromové Lázně Darkov
Frýdek - Místek	vznikl sloučením dvou samostatných měst
Havířov	hornické město postavené v 50. letech 20.století

### Slavní rodáci:

Petr Bezruč	básník - Opava
Zdeněk Burián	malíř, ilustrátor - Kopřivnice
Sigmund Freud	zakladatel psychoanalýzy - Příbor
Leoš Janáček	hudební skladatel - Hukvaldy
Johann Gregor Mendel	zakladatel genetiky - Hynčice
František Palacký	historik, buditel - Hodslavice
Emil Zátopek	několikanásobný olympijský vítěz – Kopřivnice
Vladislav Vančura	Kubula a Kuba Kubikula – Háj ve Slezsku

## PRACOVNÍ LISTY

Pracovní listy jsou dvoustránkové pro každé téma:

1. PL Praha a Středočeský kraj (str.18 a 19)
2. PL Kraje Pardubický, Královéhradecký a Liberecký (str.20, 21)
3. PL Ústecký, Karlovarský a Plzeňský kraj (str.22, 23)
4. PL Jihočeský kraj a kraj Vysočina (str.24, 25)
5. PL Jihomoravský a Zlínský kraj (str.26, 27)
6. PL Olomoucký a Moravskoslezský kraj (str.28, 29)

Pracovní listy jsou formátovány tak, že na jednu A4 se vytisknou dvě stránky, při oboustranném tisku pak má PL velikost A5 oboustranná



INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

## **Praha a Středočeský kraj**

(pracovní list)

VY\_32\_Inovace\_15

1. Víš o jakou pražskou památku se jedná? Přiřaď k názvům správné číslo.

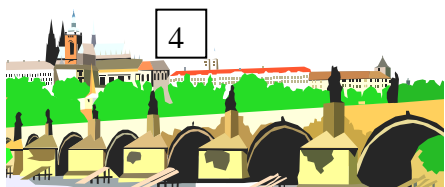
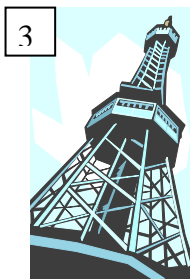
Karlův most

Petřínská rozhledna

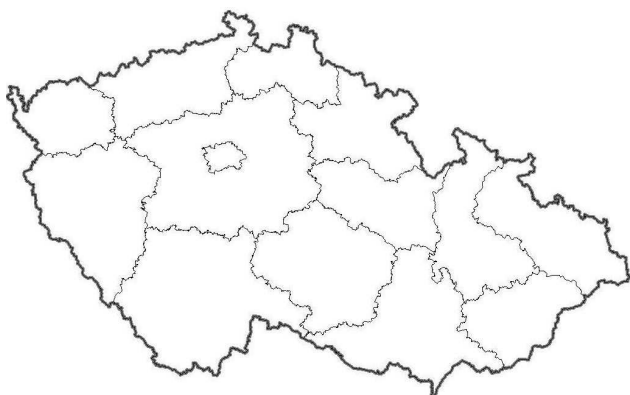
Národní divadlo

Staroměstský orloj

Zlatá ulička

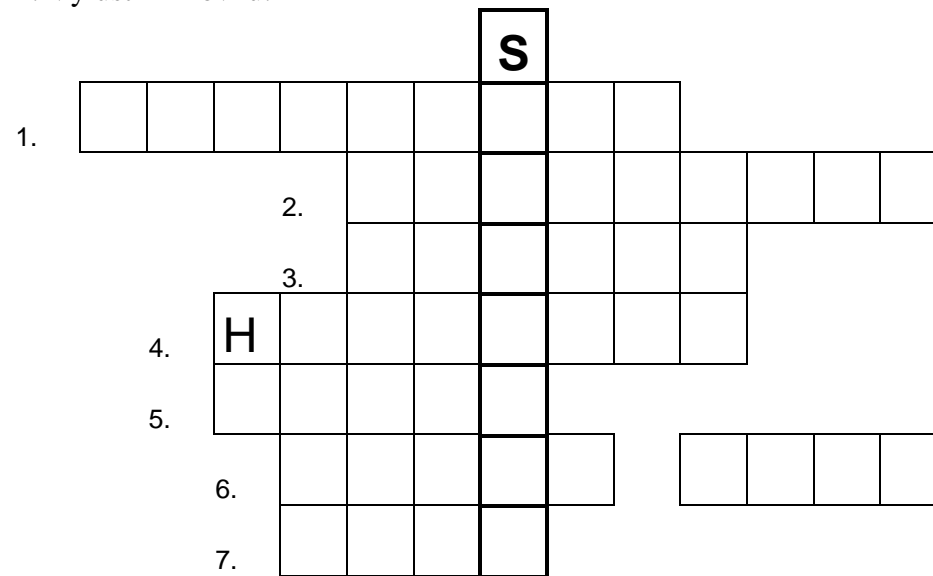


2. Červeně na mapce vyznač hlavní město ČR a modře střeodočeský kraj.



3. Které dvě největší řeky protékají střeodočeským krajem?

4. Vylušti křížovku:



Legenda:

1. Hrad, který nechal postavit Karel IV.
2. Lázeňské město na Labi, léčí se zde choroby srdce.
3. Město ležící na soutoku Labe a Vltavy.
4. Světoznámé panorama Prahy
5. V Mladé Boleslavi se vyrábí automobily značky .....
6. Historické město zapsané na seznamu UNESCO, najdeme zde chrám sv. Barbory.
7. Letní sídlo prezidenta.

V tajence se ukrývá „rodné město“ dobrého sýru s plísní (Pepovi k svátku).

5. Najdi, co se skrývá v přesmyčkách. Kde se všechna tato místa nacházejí?  
ŠYREVHAD

NAGAGOSY

LÁMA ATRNAS

KAMAP

VÁKSAVLCÉ MÁNĚTSÍ



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

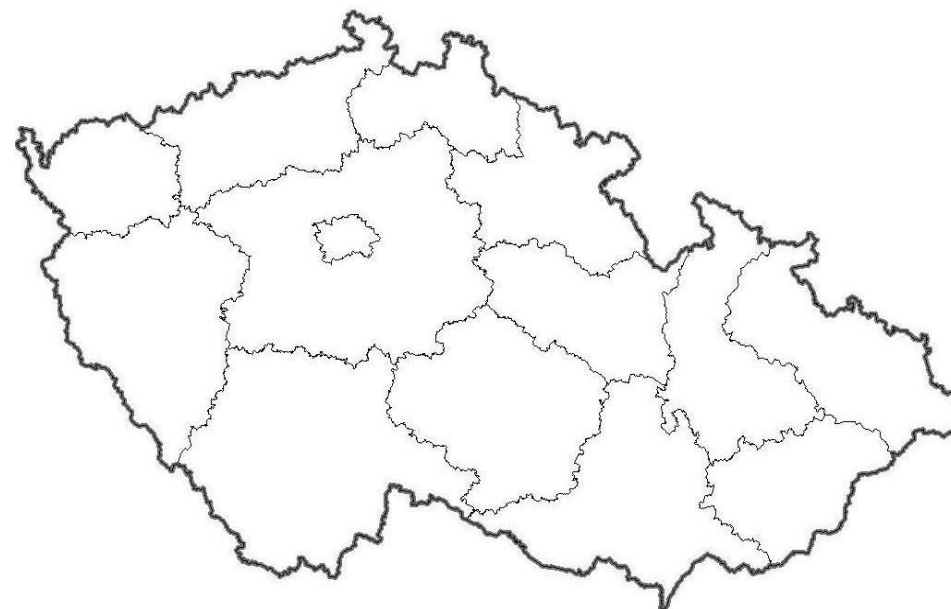
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

## Kraje Pardubický, Královéhradecký a Liberecký

(pracovní list)

VY\_32\_Inovace\_16

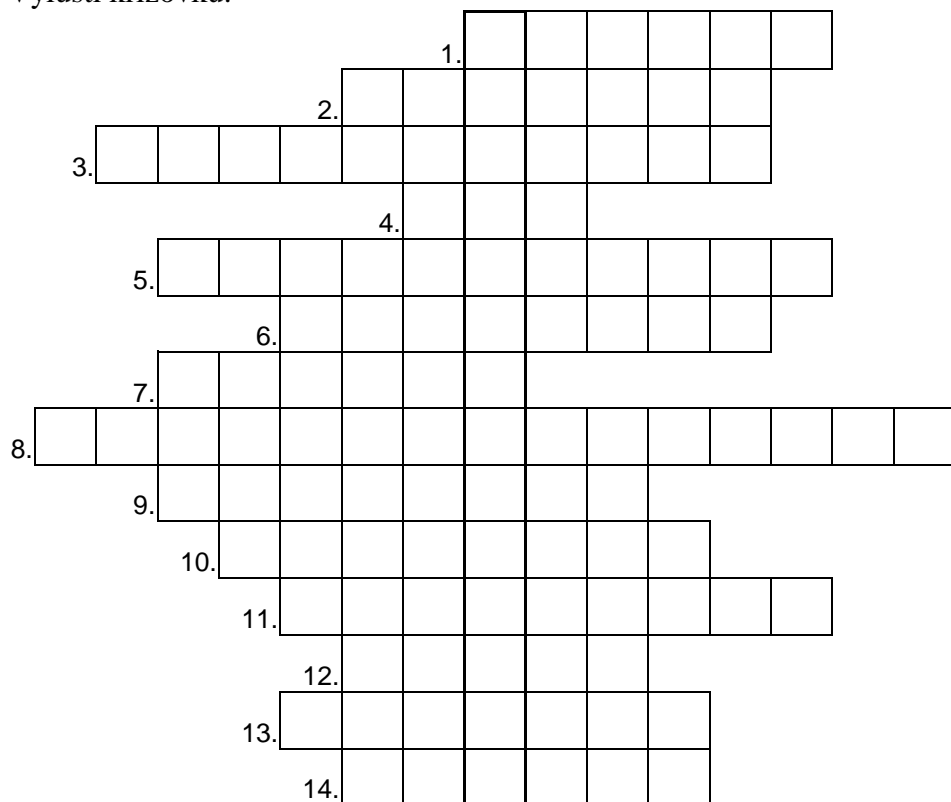
1. Červeně na mapce vyznač Pardubický kraj, modře Liberecký kraj a zeleně Královéhradecký. Ke každému vybarvenému kraji přiřaď jeho krajské město.



2. Názvy řek, vodních ploch a hor přiřaď podle jejich polohy jednotlivým krajům: **Jizerské hory, Chrudimka, v.n. Seč, Krkonoše, Jizera, Rozkoš, Máchovo jezero, Králický Sněžník, pramen Labe.**

Kraj	Řeka	Vodní plocha	Pohoří
Pardubický			
Královéhradecký			
Liberecký			

3. Vylušti křížovku:



1. Nejvyšší hora ČR
2. V Kladruzech nad Labem se nachází nejstarší h..... v ČR
3. Adršpašské skály najdeme v b..... výběžku
4. Vodní nádrž Pardubického kraje
5. Najdeme zde ZOO se safari
6. Rodné město B.Smetany , zapsáno na seznamu UNESCO
7. Naleziště českého granátu, západní brána Českého ráje
8. Pohoří v němž pramení řeka Morava
9. Středisko zimních sportů v Libereckém kraji
10. Město s bohatou sklářskou historií (korálky) - L..... nad Nisou
11. Pořádají se zde slavné koňské dostihy
12. Město Rumcajse, Manky a Cipíska
13. Největší vojenská pevnost, ještě z dob císaře Josefa II.
14. Rekreační oblast Libereckého kraje – M..... jezero

Tajenka: Kraje, o kterých je zde řeč tvoří .....



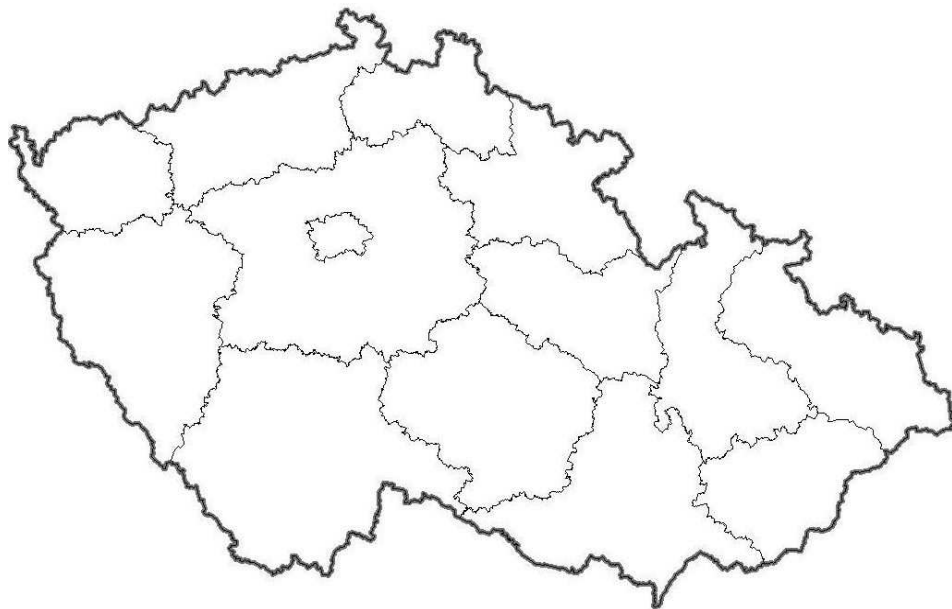
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

## Ústecký, Karlovarský a Plzeňský kraj

(pracovní list)

VY\_32\_Inovace\_17

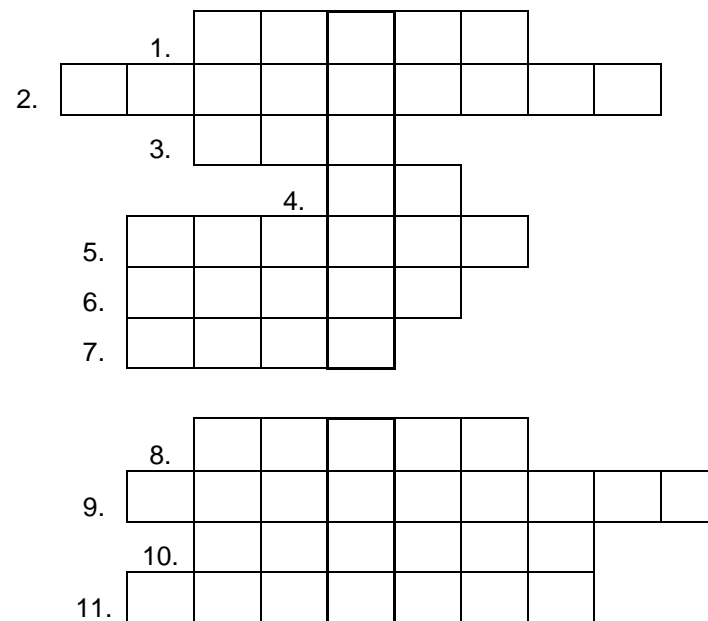
1. Červeně na mapce vyznač Plzeňský kraj, modře Ústecký kraj a zeleně Karlovarský. Ke každému označenému kraji **připiš** jeho **krajské město**.



2. Najdeš co se skrývá v přesmyčkách? Nevíš-li, pomůže ti nápověda.

STOM	město poznamenané těžbou hnědého uhlí
TOMĚLICEŘI	zahrada Čech
DABO ŽÍR	nejvýše položená obec
SOSO	přírodní rezervace s bahenními sopkami
CESUŠI	město proslavené výrobou sirek
ŠTEJNBAR DAN TŘESLOU	nejmenší město v Evropě

3. Vylušti křížovku:



*Legenda:*

1. Rodné město Spejbla a Hurvínka
2. Lázně, kde se léčí vysoký krevní tlak
3. Nej památnější hora ČR
4. Nejzápadnější město ČR
5. Nejteplejší a nejnámější léčivý pramen v Karlových Varech
6. Největší jezero v ČR
7. Největší hradní zřícenina v ČR
8. Důležitý říční přístav na Labi
9. Největší hora v ČR
10. Zámek v Ústeckém kraji, poslední útočiště G. Casanovy
11. Nejstarší radioaktivní lázně

Tajenka: Kraje, o kterých je zde řeč tvoří .....





3) Najdeš v přesmyčkách slavné rodáky? Víš, kdo byl kdo?

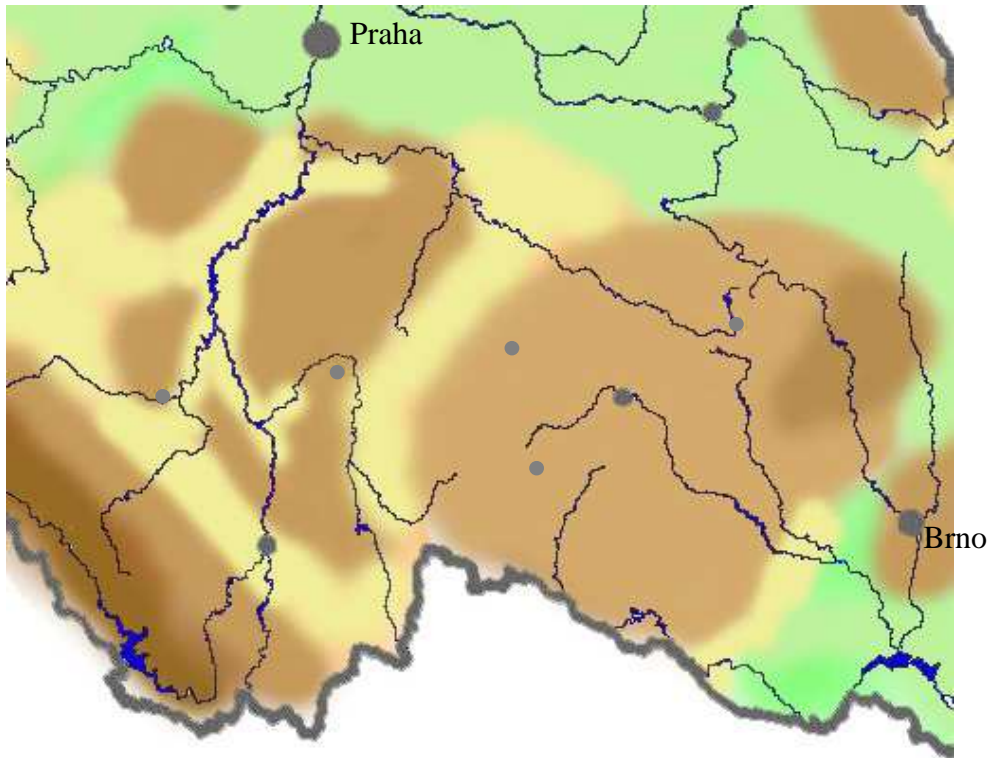
USH

ŽIKAŽ

ROVBOSKÝ

FIÁTRAKA

4) Do mapy vyznač: Šumavu, Lipno, České Budějovice, Písek, Tábor, Jihlavu, poutní kostel Zelenou Horu, Pelhřimov, Telč



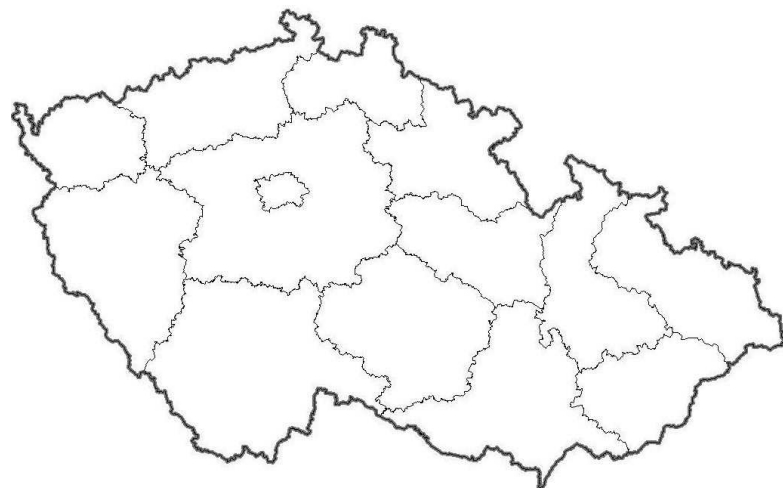
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

## Jihomoravský a Zlínský kraj

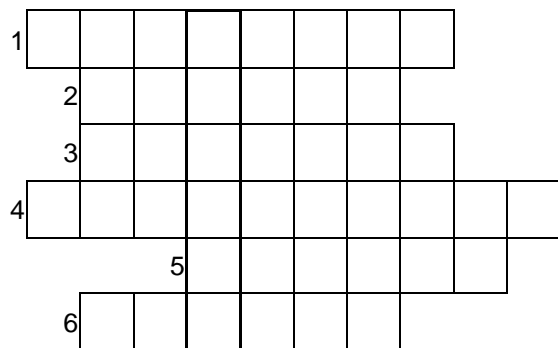
(pracovní list)

VY\_32\_Inovace\_19

1) Modře vybarvi kraj Zlínský, červeně Jihomoravský kraj. K oběma krajům dopiš jejich krajská města.

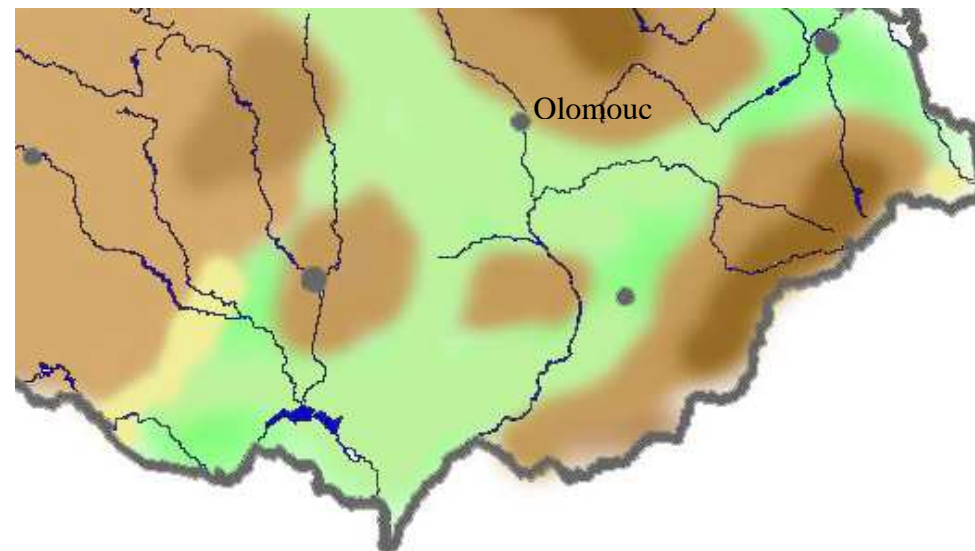


2) Vylušti křížovku:



1. Město s nejdelší kolonádou a zámeckými zahradami na seznamu UNESCO
2. Město, které proslavily okurky a dobré víno
3. Pohoří na hranici se Slovenskem – Bílé .....
4. Největší moravské lázně
5. Město s vojenskou VŠ a Dinoparkem
6. Zámek u stejnojmenné přehrady - ..... nad Dyjí

3) Do mapy vyznač: Brno, Zlín, Bílé Karpaty, řeky Moravu a Dyji, vodní nádrž Nové Mlýny, Moravský kras



4) Doplň věty:

Město ..... leží na soutoku Svatky a Svitavy. Každý rok se na zdejších ..... konají různě zaměřené veletrhy a výstavy. Městu vévodí hrad ..... a kostel sv. Petra a Pavla na ..... Na staré radnici se ..... věžičkou visí brněnský ..... Město je sídlem Nejvyššího a Ústavního ..... Za kulturou můžete vyrazit třeba do divadla Husa na ..... Díky své architektuře je ..... Tugendhat zapsána na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Hodně brňanů tráví svůj volný čas buď v ZOO nebo u brněnské ..... Vyznavači rychlých kol se každoročně sjíždí do Města na Masarykův .....

Nápověda: Brno, drak, okruh, Petrov, provázek, přehrada, soud, šikmý, Špilberk vila, výstaviště



evropský  
sociální  
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání  
pro konkurenceschopnost

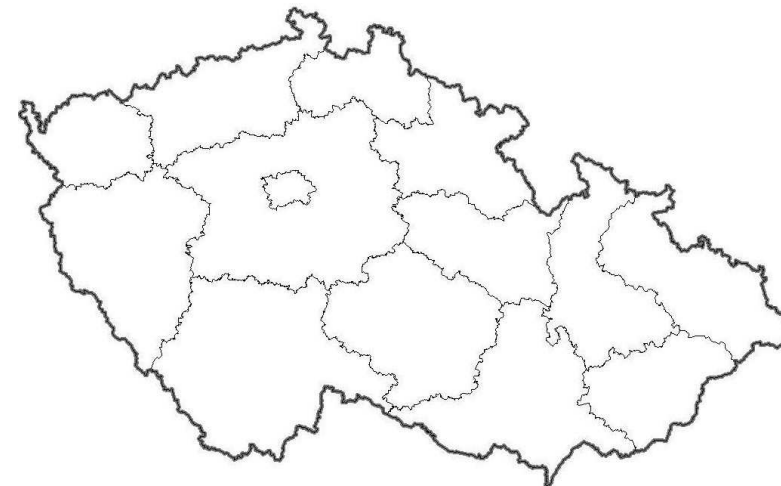
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

## Olomoucký a Moravskoslezský kraj

(pracovní list)

VY\_32\_Inovace\_20

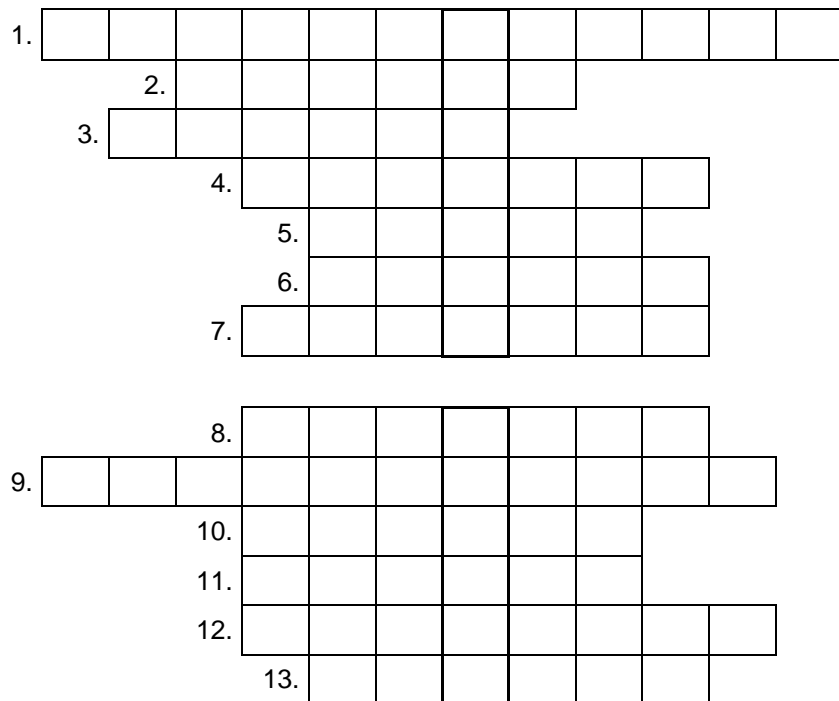
1) Modře vybarvi kraj Olomoucký, červeně Moravskoslezský kraj.  
K oběma krajům dopiš jejich krajská města.



2) Do tabulky správně doplň dané pojmy: **Větrný mlýn v Litultovicích, Otto Wichterle, Hukvaldy, Šumperk, Sigmund Freud, Helfštýn, Kopřivnice, Hranická propast**

	Olomoucký kraj	Moravskoslezský kraj
Slavný rodák		
Zřícenina hradu		
Město		
Nej ČR v tomto kraji		

3) Vylušti křížovku:



- Legenda:*
1. Nejvýše položená vodní nádrž
  2. Ocelářské město
  3. Hrad olomouckého kraje, pohádka O princezně Jasněnce..
  4. Turistické a lázeňské město v nejvyšším pohoří Moravy
  5. Jedna z přehrad na řece Moravici, Slezská ....
  6. Světové prvenství v užití uhlí (místo)
  7. Hornické město postavené v 50. letech 20.století
  8. Velmi starobylé a krajské město, univerzita Palackého, výstavy květin Flóra
  9. Nejstarší papírna
  10. Důležitý železniční uzel, výroba optiky Neoptá
  11. Nejvýchodnější sídlo Bukovec – ....
  12. Zřícenina hradu nedaleko Ostravy, rodné místo hudebního skladatele Leoše Janáčka
  13. Nejvyšší hora Moravy